

[Ministeren for Grønland.]

vefordelingen anslås i 1975 at ville medføre besparelser for staten på i alt ca. 3 mill. kr. og for Grønlands landskasse på i alt ca. 15 mill. kr. For kommunernes vedkommende anslås ændringerne at ville medføre merudgifter på i alt ca. 19 mill. kr. Disse udgifter påregnes dækket af den med virkning fra 1. januar 1975 indførte indkomstskat, der i 1975 anslås at ville indbringe kommunerne et provenu på mindst 40 mill. kr.

Da forbedringen i kommunernes økonomiske forhold i forbindelse med indkomstskattens indførelse kun gradvis vil blive modsvaret af en udvidelse af det kommunale ansvarsområde, foreslås det samtidig i forslaget til lov for Grønland om en kommunal anlægsfond, at en del af kommunernes skatteindtægter i årene 1975-79 henlægges til en anlægsfond, over hvis midler kommunalbestyrelsen kun må disponere med samtykke fra Tilsynsrådet for de grønlandske Kommuner. Gennem disse henlæggelser vil kommunerne, når anlægsfonden efter 1979 afvikles, blive i stand til i højere grad selv at kunne finansiere større kommunale anlægsarbejder.

De samlede henlæggelser for kommunerne under ét anslås skønsmæssigt at ville andrage 32-35 mill. kr.

Lovforslagene er i princippet tiltrådt af Grønlands landsråd og De grønlandske Kommuners Landsforening, der dog har ønsket en nærmere drøftelse af visse enkeltheder i forslagene. Det kan på grundlag heraf evt. blive nødvendigt senere at fremsætte ændringsforslag til lovforslagene.

Idet jeg i øvrigt med hensyn til lovforslagene enkeltheder henviser til bemærkningerne til lovforslagene, skal jeg herved tillade mig at anbefale lovforslagene til det høje tings velvillige behandling. Det bemærkes i denne forbindelse, at det af hensyn til udarbejdelsen af landskassens og kommunernes budgetforslag vedr. 1975 vil være meget ønskeligt, at lovforslagene færdigbehandles i indeværende folketingsssamling.

Miljøministeren (Holger Hansen):

Jeg tillader mig herved at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den i København den 5. april 1974 undertegnede overenskomst mellem Dan-

mark og Sverige om beskyttelse af Øresund mod forurening.

Et rent Øresund har længe stået som et væsentligt mål for såvel dansk som svensk miljøpolitik. Den nu mellem Sverige og Danmark indgåede overenskomst vil medføre, at mulighederne for at nå dette mål forbedres væsentligt over den kommende femårsperiode.

Aftalen vil betyde, at de store slamfyldte områder, der i dag findes på Øresunds bund, vil forsvinde. Der vil ske en generel forbedring af forholdene for plante- og dyreliv, og også badeforholdene vil blive mere tilfredsstillende. De spildevandspletter, som i dag skæmmer Øresunds overflade, vil om fem år ikke længere eksistere.

Aftalen tager primært sigte mod en rensning af byernes og industriens spildevand. Bortset fra at den hjemler en mulighed for at tage spørgsmålet om forureningen fra færgetrafikken op, behandler den ikke forurening og dumpning fra skibe. Den må derfor ses i sammenhæng med den Østersøkonvention, der for nylig blev undertegnet i Helsingfors, og som agtes forelagt folketinget straks ved næste samlings begyndelse. I Østersøkonventionen findes detaljerede regler om kontrol med forurening fra skibe, der trafikerer Østersøen, der i denne forbindelse defineres som omfattende både Sundet, Bælterne og Kattegat.

Ikke desto mindre har Øresundsoverenskomsten væsentlig selvstændig betydning ved at fastlægge reglerne for rensning af spildevand i et farvand, der utvivlsomt er den største recipient i hele Østersøområdet med ca. 2 millioner indbyggere i højt industrialiserede bysamfund. Medens Øresund i dag modtager store mængder spildevand, som er helt urensset eller kun mekanisk rensset, vil der om fem år udelukkende blive udledt spildevand, som har gennemgået mindst to rensningsstrin.

Aftalen er naturligvis ikke det første skridt frem mod et rent Øresund. I de senere år er der i begge lande gjort en stor indsats for at bekæmpe spildevandsforureningen. I Sverige kom man tidligere i gang end her i landet, og jeg skal ikke lægge skjul på, at de byrder, som overenskomsten pålægger parterne, vil komme til at hvile tungest på de danske kystkommuners skuldre.

Det vil skønsmæssigt koste ca. 1 milliard

[Miljøministeren.]

danske kroner at opfylde de krav til spildevandsrensning, som overenskomsten stiller, og heraf skal indtil 880 millioner kroner investeres langs den danske Øresundskyst af de danske kystkommuner.

Uden en positiv holdning fra kommunernes side havde overenskomsten været af tvivlsom værdi. Kystkommunerne har da også været repræsenteret i de respektive delegationer under forhandlingerne, og foreliggende projekter og investeringsplaner til et samlet beløb af 700 millioner kroner i Københavns kommune, 30 millioner kroner i Helsingør og 40 millioner kroner i Tårnby skulle allerede i dag give en rimelig garanti for, at Danmark vil kunne opfylde sin del af overenskomsten.

En blandet dansk-svensk kommission — med kommunal repræsentation fra begge sider — skal overvåge gennemførelsen af overenskomsten og i fornødent omfang fremlægge forslag til skærpede rensningskrav, såfremt det skønnes nødvendigt. I sit arbejde vil kommissionen kunne støtte sig til det omfattende forskningsarbejde, der siden 1960 er blevet udført af den såkaldte Øresundsvandkomité, der ophæves samtidig med overenskomstens ikrafttræden.

Idet jeg i øvrigt henviser til aftalens tekst og bemærkningerne til forslaget, skal jeg hermed anbefale forslaget til tingets velviljige behandling.

Jeg skal henstille, at tinget færdigbehandler forslaget inden sommerferien, idet jeg finder det af vigtighed, at ratifikationsproceduren fremmes mest muligt i betragtning af opgavernes stadig mere presserende karakter og den korte tidsfrist, der gives til overenskomstens opfyldelse.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kristine Heltberg) (SF):

Jeg skal herved tillade mig for folketinget at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om handelssamkvem med Namibia*.

Det har været et fast punkt i dansk politik over for det namibiske spørgsmål, at den vedvarende, ulovlige besættelse af landet fra sydafrikansk side må fordømmes og søges bragt til ophør, som det bl. a. blev udtrykt af daværende udenrigsminister Poul Hartling i hans tale under generaldebatten ved FN's 23. generalforsamling: „... Den næsten

enstemmige resolution, hvori den 21. Generalforsamling traf beslutning om, at Sydafrikas mandat over Sydvestafrika var bragt til afslutning, var baseret på en sådan enighed og solidaritet. Resolutionen er med rette blevet betragtet som en milepæl i FN's behandling af dette spørgsmål. Vi står fast på denne resolution og på Namibias befolknings ret til selvbestemmelse og uafhængighed... En lignende holdning, der indebærer en skarp fordømmelse af Sydafrikas ulovlige besættelse og styre over Namibia, har været opretholdt gennem flere år, således sidst ved at Danmark stemte for FN's resolution om Namibia under den 28. session.

Imidlertid har FN's resolutioner ikke bidraget til at ændre tilstandene i Namibia. Forfølgelsen af landets borgere, der ikke vil underordne sig under det som ulovligt stempede sydafrikanske styre, fortsætter. Arbejdskontraktssystemet, et forhyringssystem, der kun kan sammenlignes med slaveri, er ikke bragt til ophør. Udbygningen af landet gennem Sydafrika og forvisningen af landets indbyggere til Bantustans i det nordlige, ufrugtbare område, er ikke bragt til ophør, ej heller adskillelsen af arbejderne fra deres familier.

Det har ikke været muligt for FN's Namibia-råd at gennemføre sit arbejde i overensstemmelse med vedtagelserne under den 28. generalforsamling. Arbejdet for at give Namibia selvstændighed og selvbestemmelsesret skrider ikke fremad. Forfølgelse af politiske modstandere af besættelsesmagten fortsætter.

Under disse omstændigheder forekommer det at være en naturlig følge af Danmarks forhold til det namibiske spørgsmål at manifestere sin holdning ved gennemførelse af sanktioner, der fratager danske firmaer mulighed for at være med til at udbytte Namibia, idet handelssamkvem med landet efter SWAPO-repræsentanters opfattelse kun kan opfattes som udbygning, så længe den sydafrikanske besættelse af landet vedvarer og handelssamkvemet finder sted på besættelsesmagtens betingelser.

Jeg håber, at ønsket om at bidrage til løsning af dette for Danmark som medlem af FN væsentlige spørgsmål vil bidrage til, at folketinget vil se på forslaget med velvilje, og anmoder herved tinget om en hurtig og positiv behandling af forslaget.